

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE

Ředitel

Č. j. KRPS-259410/ČJ-2016-0100AP

Praha 16. srpna 2016

Vážená paní
Mgr. Anna Šabatová Ph.D.
Veřejný ochránce práv
Údolní 39
602 00 Brno

Vážená paní magistro,

na základě Vaší zprávy ze dne 26. července 2016 jsem prověřil postupy policistů Krajského ředitelství policie Středočeského kraje při umísťování osob do policejní cely v souladu se zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky.

Při prověřování činnosti policistů obvodního oddělení Benešov jsem zjistil, že postupují při umísťování osob do policejní cely v souladu se zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, který policistům v zákonem daných případech umožňuje umístit osoby do policejní cely. Při této činnosti policisté postupují podle závazného pokynu policejního prezidenta č. 159/2009 Sb., o eskortách, střežení osob a o policejních celách (dále jen „ZP PP č.159/2009“), který přesně stanovuje povinnosti policisty a usměrňuje jeho činnost při umístění osob do policejní cely. Do cely obvodního oddělení Benešov je průměrně umístěno 30 osob ročně, kdy tato situace se dlouhodobě nemění.

K jednotlivým nedostatkům uvedeným ve Vaší zprávě sděluji:

1. Umístěné osobě musí být do cely vydán formulář poučení o jejích právech a povinnostech. Osoba má právo ponechat si poučení u sebe po celou dobu omezení osobní svobody.

ZP PP č.159/2009 ukládá policistům povinnost poučit osobu před jejím umístěním do cely o jejích právech a povinnostech, což osoba obvykle stvrdí svým podpisem na formuláři č. 216 v informačním systému ETR, dále má policista povinnost vyhotovit kopii daného poučení, kdy osoba má právo po celou dobu omezení osobní svobody mít toto poučení při sobě (čl. 15 odst. 1).

Kontrolou služebních pomůcek nebylo zjištěno pochybení (chybějící poučení osoby umístěné v policejní cele). Nicméně kontrola odhalila neznalost služebních postupů u některých policistů obvodního oddělení. Věc bude opětovně seznámena na služební poradě.

2. Při provádění prohlídky osoby před umístěním do cely je třeba vyloučit plošný přístup, kdy se každá osoba musí úplně svléknout a třikrát dřepnout.

Podle § 29 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky má policista právo před umístěním osoby do cely se přesvědčit, zda tato osoba nemá u sebe zbraň nebo jinou věc způsobitou ohrožit život nebo zdraví a takovou věc odebrat.

S ohledem na zkušenosti a vynalézavost osob umístovaných do cel je obezřetnost policistů i s ohledem na osoby do cel umístovaných (často agresivní, pod vlivem drog, alkoholu, necitlivé bolesti) zcela na místě. Postup, který policista zvolí, má několik limitů. Musí být vykonáván osobou stejného pohlaví, nesmí osobě způsobovat mučení, nesmí být ponižující a musí respektovat lidskou důstojnost. Na druhou stranu však musí prohlídkou být dosaženo cíle prohlídky, to znamená odhalit jakýkoli nebezpečný předmět, který by bylo možné použít jako zbraň.

Zvolený postup při prohlídce je tak na policistovi, který bude osobu umísťovat do cely. Vámi navrhané postupy by bylo možné v některých případech, v závislosti na konkrétní situaci, použít.

3. Odebrat brýle, jakožto zdravotní pomůcku, lze jen na základě individuálního zvláštního důvodu, který je třeba zaznamenat do informačního systému. Brýle nesmí policie odebírat plošně.

Brýle jsou zdravotní pomůckou, jejichž odnětí osobám umístovaných do cely ve většině případů nezpůsobuje psychickou ani fyzickou újmu, a tudíž není nutné hledat žádný zvláštní důvod k jejich odebrání (§ 29 odst. 1 výše zmiňovaného zákona). Provedeným šetřením jsem však nezjistil, že by policisté obvodního oddělení odebírali brýle plošně. Brýle jsou odebírány pouze osobám pod vlivem drog, alkoholu nebo značně agresivním.

4. Cely musí být vybavena v souladu s přílohou č. 1 k ZP PP č.159/2009.

Cela je vybavena v souladu s přílohou č. 1 k ZP PP č.159/2009. K pochybení došlo mezi policisty při předávání materiálu v rámci dozorčí služby. V současné době je již všechno příslušenství cely soustředěno na jednom místě (ve skříni) v dosahu cely.

Policisté s touto skutečností budou seznámeni v rámci porady útvaru a předávání vybavení cely bude součástí protokolu o předání dozorčí služby.

5. Osoba umístěná v cele má právo na provedení základní hygieny. Proto je potřeba jí bez dalšího vydat do cely základní hygienické potřeby, tedy i zubní kartáček.

Toto právo osoby umístěné v cele je na obvodním oddělení zajištěno. Cela je vybavena WC, umyvadlem s tekoucí pitnou vodou a další pomůckami pro osobní hygienu. Pokud osoba umístěná v cele má potřebu osobní hygieny musí střežící policisty na tuto skutečnost upozornit, protože tato část je v mřížemi oddělené části cely a policisté ji toto musí umožnit. V rámci toho není problém vydat kartáček se zubní pastou.

Většina osob je v cele umístěna krátkodobě. Z obvyklých standardů se zubní hygiena provádí pouze ráno a večer. Vydávání kartáčku automaticky každé osobě umístěné v cele i na krátkou dobu považují za nadbytečné. Navíc v některých případech by se mohl změnit ve zbraň.

6. Osoba omezená na svobodě má právo zajistit si na vlastní náklady právní pomoc a mluvit s právním zástupcem bez přítomnosti třetí osoby. Za tímto účelem poskytne policista neprodleně nezbytnou součinnost, požádá-li o ni tato osoba.

Policisté znají svoji povinnost poskytnout osobě umístěné do policejní cely neprodleně nezbytnou součinnost. Způsob, jakým to provedou, není rozhodující. Služební pomůcka umístěná na

intranetových stránkách Policejního prezidia ČR je převzatá ze stránek České advokátní komory, kdy práce s oběma databázemi je srovnatelná, stejně rychlá a přináší stejné výsledky.

S možností pracovat v prostředí intranetu budou policisté seznámeni na poradě útvaru.

7. Osoba umístěná v cele má právo podávat návrhy, podněty a stížnosti, které policista zabezpečující výkon ostrahy cely bezodkladně předá nadřízenému k dalšímu opatření.

Policisté budou opakovaně seznámeni s povinností poučit osoby umístěné v cele o jejich právu podávat návrhy, podněty a stížnosti, které musí bezodkladně předat nadřízenému k dalšímu opatření.

Většina zjištěných nedostatků vyplývá z nedostatečné zkušenosti sloužících policistů. Se závěry kontroly budou seznámeni, stejně tak jako se svými povinnostmi vyplývajícími ze služebních předpisů.

plk. JUDr. Václav KUČERA
ředitel
krajského ředitelství
schváleno elektronicky